

Lovforslag nr. L 132. Fremsat den 13. december 1995 af skatteministeren (Carsten Koch)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven)

(Ph. d. studerendes studierejser i udlandet m.v.)

§ 1

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbeholdning nr. 869 af 15. november 1995, afpasses § 7 K således:

»§ 7 K. Legater, som er betinget af, at de anvendes til studierejser i udlandet, Færøerne eller Grønland, er indkomstskattefri for modtageren, i det omfang de medgår til dækning af sædvanlige udgifter til rejse mellem Danmark og studiestedet. Legater, bortset fra stipendium og legater m.v. efter stk. 3 og 4, som er betinget af, at de anvendes til studierejser i udlandet, Færøerne eller Grønland, er indkomstskattefri for modtageren, i det omfang de medgår til dækning af sædvanlige meromkostninger ved opholdet på studiestedet.

Stk. 2. Ligningsrådet fastsætter de i stk. 1 omtalte beløb for sædvanlige udgifter til rejse og beløb for sædvanlige meromkostninger ved opholdet på studiestedet.

Stk. 3. Stipendium til Ph.D.-uddannelse efter lov om statens uddannelsesstøtte, afsnit II, som en Ph.D.-studerende oppebærer under studieophold i udlandet, Færøerne eller Grønland er indkomstskattefri for den dels vedkommende, der ikke overstiger et grundbeløb på 8.500 kr. pr. måned, når studierne sker som et led i en Ph.D.-uddannelse. Indkomstskattefrihed i samme omfang gælder for legater til Ph.D.-studerende efter 1. pkt., der er betinget af, at de anvendes til studieophold i udlandet, Færøerne eller Grønland.

Stk. 4. Beløb, bortset fra stipendium efter stk. 3, der udbetales til en Ph.D.-studerende efter afsnit II i lov om statens uddannelsesstøtte, af den pågældendes uddannelsesinstitution, og som anvendes til studieophold i udlandet, er indkomstskattefri i det omfang, beløbet ikke overstiger de efter stk. 2 fastsatte beløb for sædvanlige meromkostninger ved opholdet på studiestedet, reduceret med den indkomstskattefri del af stipendium efter stk. 3.

Stk. 5. Legater til dækning af dokumenterede udgifter i forbindelse med studierejser i udlandet, Færøerne eller Grønland, er indkomstskattefri, når de udgifter, der dækkes, er betaling af undervisning, deltagerafgifter og lign., herunder betaling for kurser i studiestedets sprog.

Stk. 6. Legater er indkomstskattefri, såfremt de er betinget af, at de anvendes til dækning af omkostninger ved videnskabelige arbejder, herunder en højere uddannelsesinstitutions udgifter til Ph.D.-studerendes studier.

Stk. 7. Legater er indkomstskattefri, når de ydes til en stipendiat under midlertidigt ophold her i landet, såfremt stipendiaten, når denne påbegynder opholdet her i landet, både var statsborger og hjemmehørende i et udviklingsland. Ligningsrådet fastsætter, hvilke lande der efter denne bestemmelse skal anses for udviklingslande.

Stk. 8. Stipendier i øvrigt efter lov om statens uddannelsesstøtte er ikke indkomstskattefri.

Stk. 9. Udgifter, som dækkes af et indkomstskattefrit legat som nævnt i stk. 1, 5, 6 og 7 kan

ikke fradrages eller afskrives i den skattepligtige indkomst. Skattefriheden for ellers skattefri godtgørelser bortfalder, i det omfang udgifterne kan dækkes af den skattefri del af legater. Udgifter i forbindelse med studier uden for landet for Ph.D.-studerende efter afsnit II i lov om statens uddannelsesstøtte kan ikke fradrages, ud over hvad der følger af stk. 3 og 4. Skattefriheden for ellers skattefri stipendier efter lov om statens uddannelsesstøtte bortfalder, i det omfang det skattefri beløb efter stk. 3 kan dækkes af den indkomstskattefri del af andre legater.

Stk. 10. Grundbeløbet i stk. 3 reguleres efter personskattelovens § 20.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra og med indkomståret 1995, jf. dog stk. 2-3.

Stk. 2. Ligningslovens § 7 K, stk. 3, stk. 4, stk. 9, 3. og 4. pkt. og stk. 10, som affattet ved denne lovs § 1, har dog kun virkning for beløb, der er ydet med virkning for indkomstårene 1995-1997.

Stk. 3. Personer, der modtager legater, løn, stipendier m.v. omfattet af ligningslovens § 7 K, kan for indkomståret 1995 vælge at anvende bestemmelserne i ligningslovens § 7 K, som affattet ved lovbekendtgørelse nr. 851 af 30. september 1994.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Ph.d. reformen i 1993 har vist sig at give økonomiske problemer for ph.d. studerende, når den ph.d. studerende er på studieophold i udlandet.

Den gældende skattefri grænse på 10.600 kr. pr. måned (1995-beløb) ved ph.d. studerendes studieophold i udlandet, har i praksis vist sig ikke i tilstrækkeligt omfang at kunne rumme de ph.d. studerendes udgifter især ved kortere studierejser.

Problemerne har sammenhæng med, at en ph.d. studerende skattemæssigt anses for en studerende, hvorfor den ph.d. studerende ikke kan anvende regler for lønmodtagere om skattefri time- og dagpenge m.v. ved arbejde i udlandet. I det omfang uddannelsesinstitutionerne har udbetalt beløb til dækning af de ph.d. studerendes meromkostninger ved studierejser i udlandet, er beløbet skattepligtigt.

Efter forslaget kan ph.d. studerende inden for visse rammer skattefrit modtage beløb fra deres uddannelsesinstitution til dækning af udgifter til studieophold i udlandet.

Det foreslås, at skattefritagelsesbestemmelserne for ph.d. studerende får midlertidig virkning. Det er hensigten at søge forhandling med Akademikernes Centralorganisation (AC) med henblik på overvejelser om en ændring af de ph.d. studerendes status til en fremtidig overenskomstmæssig ansættelse som lønmodtagere. Lønmodtagerstatus vil betyde, at der ikke vil være behov for skattemæssige særregler for denne gruppe, idet lønmodtagere efter gældende regler allerede er berettiget til at modtage skattefri time- og dagpenge m.v. fra deres arbejdsgiver.

Det skal tilstræbes, at samtlige ph.d. studerende med virkning fra næste overenskomstperiode, der starter den 1. april 1997, skal omfattes af en overenskomst. Det gælder også de ph.d. studerende, som pr. 31. marts 1997 er omfattet af den gældende finansiering med stipendier fra statens uddannelsesstøtte. Det skal sikres, at en eventuel overgang til lønmodtagerstatus vil være udgiftsneutral i forhold til den nuværende ordning. Såfremt det ikke viser sig muligt at overføre ph.d. studerende, som har påbegyndt de-

res ph.d. studium under stipendieordningen, til overenskomstmæssig ansættelse, kan det blive aktuelt at give disse ph.d. studerende mulighed for at færdiggøre deres studium med opretholdelse af de skattemæssige særregler i ligningslovens § 7 K. En eventuel forlængelse af skattefritagelsesbestemmelserne vil blive taget op til vurdering i lys af overenskomstforhandlingernes resultat.

Nærværende lovforslag omfatter alene ph.d. studerendes studierejser i udlandet. Undervisningsministeren fremsætter lovforslag, der regulerer ph.d. studerendes studierejser i Danmark.

Gældende regler

Indledningsvis redegøres der for, hvad begrebet »studierejse i udlandet« nærmere indeholder.

Ved studierejse i udlandet forstås såvel *ophold* i udlandet som *rejse* til udlandet. Den skattemæssige behandling sonderer herimellem. Endvidere er den skattemæssige behandling forskellig afhængig af studierejsens *varighed*. Der kan være tale om korte studierejser med en varighed på indtil 28 dage. Fra og med den 29. dag er der tale om lange studierejser.

Forskerstuderende

Ved en forskerstuderende forstås en person, der er indskrevet ved en forskeruddannelse ved et dansk eller udenlandsk universitet eller anden højere uddannelsesinstitution. Den forskerstuderende vil typisk have bestået en almindelig kandidateksamen, inden forskerstudierne påbegyndes.

Betegnelsen forskerstuderende er uafhængig af, hvordan studierne finansieres. En forskerstuderende kan modtage et stipendium fra statens uddannelsesstøtte, der gives som en eller flere stipendierater. Disse betegnes i det følgende som ph.d. studerende, der modtager stipendium. En forskerstuderende kan også modtage overenskomstmæssig løn enten som kandidatstipendiat eller ved anden ansættelse. En forskerstuderende kan endvidere modtage legater fra fonde og lignende.

Den afgørende forskel mellem en forskerstuderende, der modtager SU (ph.d. studerende), og en forskerstuderende, der modtager løn (kandidatstipendi-

at), er, at førstnævnte skattemæssigt anses for studerende, mens sidstnævnte i kraft af sit ansættelsesforhold anses for lønmodtager.

Efter ligningslovens § 7 K, stk. 3, er løn eller stipendium som en forskerstuderende oppebærer under studier med *ophold* i udlandet, Færøerne eller Grønland, indkomstkattefri for den del, der ikke overstiger et grundbeløb på 8.500 kr. pr. måned. Beløbet reguleres efter personskattelovens § 20. For 1995 er beløbet 10.600 kr.

Hvis opholdet varer mindre end en måned, opgøres det skattefrie beløb forholdsmæssigt. Pr. dag svarer det til et skattefrit beløb på 353 kr. (1995).

Skattefriheden gælder kun ved studier under *ophold* i udlandet. Det er endvidere en betingelse, at studierne sker som led i en forskeruddannelse.

Skattefrihedsgrensen på 10.600 kr. (1995) gælder under et for stipendier efter lov om statens uddannelsesstøtte, løn og legater, der er bestemt til studier i udlandet.

Hvis en forskerstuderende, der modtager SU, foretager en studierejse til udlandet, kan uddannelsesinstitutionen udbetale en godtgørelse til dækning af udgifter til ophold. Denne godtgørelse er skattepligtig for den studerende. Godtgørelsen kan dække den studerendes merudgifter til opholdet på studierejsen, idet det normale stipendium i nogle tilfælde ikke er tilstrækkeligt til at dække udgifter til ophold i forbindelse med f.eks. kongresser og lignende. Da godtgørelsen er skattepligtig, skal den forskerstuderende selv betale skatten af andre midler, idet hele godtgørelsen almindeligvis anvendes til at dække de faktiske udgifter med.

Ved studierejser i udlandet, hvor de faktiske opholdsudgifter således overstiger de skattefrie 353 kr. pr. dag, bliver den forskerstuderende på SU således påført ekstraudgifter som følge af skattepligten af ydelsen fra uddannelsesinstitutionen.

Hvis en kandidatstipendiat, der modtager løn, foretager en studierejse til udlandet, og uddannelsesinstitutionen udbetaler time- og dagpenge m.v. inden for fastsatte takster, er godtgørelsen skattefrit for kandidatstipendiaten. Godtgørelse for rejseudgifter, som udbetales af arbejdsgiveren til dækning af de udgifter, lønmodtageren påføres som følge af arbejdet, er skattefrit for lønmodtageren, hvis godtgørelsen ikke overstiger beløbsgrænser, der fastsættes af Ligningsrådet, jf. ligningslovens § 9, stk. 5. For offentligt ansatte følger det af ligningslovens § 9, stk. 8, jf. statsskattelovens § 5, litra d. Skattefriheden for kandidatstipendiater er en konsekvens af, at der er tale om et lønmodtagerforhold.

Legater

Den skattemæssige behandling af legater til studierejser i udlandet afhænger af, om man er forskerstuderende eller ej, og af studierejsens varighed.

Legater til forskerstuderendes *ophold* i udlandet er omfattet af skattefrihedsgrensen på 10.600 kr. pr. måned (1995), jf. ovenfor, uanset studierejsens varighed.

Legater til forskerstuderendes dokumenterede *rejseudgifter* er altid skattefrit, jf. ligningslovens § 7 K, stk. 4, 2. led.

For legater til studierejser til *andre personer end forskerstuderende* sondres der mellem korte og lange studierejser, og mellem opholds- og rejseudgifter. For korte studierejser med en varighed på indtil 28 dage (incl.) er legatet til meromkostninger ved opholdet skattefrit i det omfang, det ikke overstiger beløbsgrænser fastsat af Ligningsrådet ved TS-cirkulære 1994-23. For lange studierejser gælder skattefrihedsgrensen på de 10.600 kr. pr. måned.

For selve rejseudgiften til rejse mellem Danmark og studiestedet for andre personer end forskerstuderende, har Ligningsrådet ved ovennævnte cirkulære fastsat beløbsgrænser afhængig af destinationen. Legater til rejseudgifter, der ikke overstiger de fastsatte beløb, er skattefrie. Der gælder samme beløbsgrænser for korte som for lange studierejser.

Ikke-forskerstuderende personer

For personer, der ikke er forskerstuderende, finder ligningslovens § 7 K, anvendelse på legater til studierejser i udlandet, jf. ovenfor om legater.

(Det bemærkes, at betegnelsen »forskerstuderende« er ændret i lov nr. 448 af 14. juni 1995 om statens uddannelsesstøtte. I stedet anvendes betegnelsen »ph.d. studerende«.)

Forslaget

Ph. d. studerende, der modtager stipendium

Som følge af at de gældende regler for skattefrihed ved studierejser i udlandet i ligningslovens § 7 K ikke giver mulighed for at udbetale skattefrit godtgørelser, der altid fuldt ud kan dække de ph.d. studerendes faktiske udgifter i forbindelse med disse studierejser, foreslås det, indtil overvejelser om en eventuel fremtidig overenskomstmæssig ansættelse som lønmodtagere er tilendebragt, at der etableres en midlertidig løsning, hvorefter der udover den gældende grænse for indkomstkattefrihed på 10.600 kr. pr. måned/353 kr. pr. dag (1995-beløb) gives skattefrihed for beløb, der udbetales af den pågældendes uddannelsesinstitution til dækning af udgifter til studieophold i udlandet. Det foreslås, at der er

skattefrihed for beløb, der ikke overstiger beløbsgrænser fastsat af Ligningsrådet, reduceret med den skattefri del af stipendiet.

Det foreslås, at Ligningsrådet ved fastsættelse af beløbsgrænser for meromkostninger ved ophold i udlandet tager udgangspunkt i statens regler om ansattes arbejde i udlandet.

Ved en lønmodtagers arbejde i udlandet kan arbejdsgiveren udbetale beløb til dækning af merudgifter til kost m.v. og hotelophold.

En ansat i staten på tjenesterejse i udlandet modtager et fast beløb (time- og dagpenge) til merudgifter til kost og andre udgifter ved udlandsopholdet. Herudover dækkes den ansattes hoteludgifter efter regning, hvis de ikke overskrider det såkaldte hoteldispositionsbeløb. Er der ikke dokumentation for udgifterne dækkes en tredjedel af hoteldispositionsbeløbet. Time- og dagpenge og hoteldispositionsbeløb varierer fra land til land. Beløbene ajourføres årligt. Ved ophold i udlandet ud over 28 dage dækkes kun 3/4 af de ovenfor anførte beløb. Nedsættelsen sker fra det 29. døgn.

Tilsvarende regler gælder for privatansatte lønmodtagere, jf. TS-cirkulære 1994-21.

Arbejdsgiveren kan således skattefrit udbetale et beløb svarende til taksten for merudgifter til kost m.v. (time- og dagpenge) med tillæg af en tredjedel af hoteldispositionsbeløbet uden dokumentation for udgifterne.

Ovennævnte regler gælder som nævnt kun for lønmodtagere.

For ph.d. studerende, der modtager stipendium foreslås det, at Ligningsrådet skal fastsætte beløbsgrænser for sædvanlige meromkostninger ved studieophold i udlandet efter de nævnte regler. Beløbsgrænserne fastsættes pr. døgn. Den ph.d. studerende foreslås skattefri i det omfang godtgørelsesbeløbet, sammen med den indkomstskattefri del af stipendiet pr. døgn, ikke overstiger Ligningsrådets beløbsgrænser.

Uddannelsesinstitutionen kan således skattefrit udbetale differencen til den ph.d. studerende. Der skal ikke foreligge dokumentation for udgifterne. Det er ikke muligt at få skattefrihed for godtgørelsesbeløb, der overstiger ovennævnte beløbsgrænse reduceret med den skattefri del af stipendiet, uanset dokumentation for udgifterne.

En ph.d. studerende vil efter forslaget således være skattefri af stipendium og legater til studieophold i udlandet for et beløb på indtil 10.600 kr. (1995) og skattefri af godtgørelsesbeløb fra den studerendes uddannelsesinstitution til dækning af opholdsudgifter i udlandet indenfor beløbsgrænser fastsat af Lig-

ningsrådet, reduceret med den skattefri del af stipendiet.

Skattefriheden for godtgørelsesbeløbet gælder kun i det omfang, der rent faktisk udbetales ekstra beløb fra uddannelsesinstitutionen til udlandsopholdet.

Beløbsgrænserne for korte studieophold skal således fastsættes som statens takster for time- og dagpenge i det pågældende land med tillæg af 1/3 af hoteldispositionsbeløbet. For de lange studieophold reduceres beløbsgrænserne til 3/4.

Beløbsgrænserne vil herefter variere fra land til land og afhænge af studierejsens varighed.

Hvis der er mindre end 30 dage mellem afslutningen af et ophold og begyndelsen af det næste ophold i samme land, lægges opholdene sammen.

Ligningsrådet skal efter forslaget endvidere fastsætte beløbsgrænser for sædvanlige rejsseudgifter.

Ligningsrådet har ved TS-cirkulære 1994-23 fastsat beløb for skattefrie studierejselegater. Det er forudsat, at dette cirkulære skal ændres og også omfatte godtgørelsesbeløb og rejsseudgifter for ph.d. studerende, jf. nedenfor.

Legater

Efter de gældende regler er legater til korte studierejser i udlandet til andre personer end ph.d. studerende (forskerstuderende) skattefri, hvis legatet ikke overstiger Ligningsrådets beløbsgrænser. Ligningsrådet har i henhold til gældende regler ved TS-cirkulære 1994-23 med virkning fra 1. januar 1995 fastsat beløbsgrænser for studierejser, der ikke overstiger 28 dage. Disse svarer til de foreslåede beløbsgrænser for ph.d. studerendes lange studierejser. Legater til lange studierejser er efter gældende regler omfattet af 10.600 kr.s-reglen, og er således ens, uanset studierejsens destination.

Af forenklingmæssige hensyn foreslås det, at beløbsgrænserne for skattefrie studierejselegater og det foreslåede nye godtgørelsesbeløb for ph.d. studerende skal fastsættes efter samme regler. Dvs. beløbsgrænserne for korte studieophold fastsættes som statens takster for time- og dagpenge i det pågældende land med tillæg af 1/3 af hoteldispositionsbeløbet. For de lange studieophold reduceres beløbsgrænserne til 3/4.

For legater til korte studieophold vil der være tale om en forhøjelse af de skattefrie beløb, idet 3/4-delsreduktionen ikke længere skal gælde på denne del. Ved lange studieophold kan der for nogle destinationer med særligt lave leveomkostninger være tale om stramninger ved ændring af den faste beløbsgrænse til en variabel beløbsgrænse.

F. t. l. vedr. påligningen af indkomst- og formueskat til staten

Legater til dækning af udgifter til rejse mellem Danmark og studiestedet *foreslås* omfattet af stk. 1. Legaterne foreslås skattefrie i det omfang, udgifterne ikke overstiger beløbsgrænserne fastsat af Ligningsrådet. Rejsseudgifter behandles herefter ens for ph.d. studerende, der modtager stipendium, og andre legatmodtagere. Der kræves ikke dokumentation for udgifterne. Legatet er skattefrit inden for Ligningsrådets beløbsgrænse.

For andre personer end ph.d. studerende, der modtager stipendium, ophæves den skattefrie grænse på 10.600 kr. pr. måned helt.

10.600 kr.s-reglen foreslås herefter kun at gælde for ph.d. studerende, der modtager statens uddannelsesstøtte samt legater til disse ph.d. studerendes studieophold.

Ph.d. studerende, der modtager løn, dvs. kandidatstipendiat, omfattes ikke længere af § 7 K for så vidt angår løndelen. De behandles skattemæssigt fuldt ud som lønmodtagere. En del af lønnen er derfor ikke længere indkomstskattefri under 10.600 kr.s grænsen. Kandidatstipendiats løn er herefter fuldt ud skattepligtig.

Kandidatstipendiat, som er lønmodtager, har adgang til at modtage skattefrie time- og dagpenge efter statens takster. Da de ikke foreslås omfattet af § 7 K, kan de endvidere foretage standardfradrag i tilfælde, hvor uddannelsesinstitutionen ikke betaler udgifter eller godtgørelser ved studierejse i udlandet, når udlandsopholdet har været et nødvendigt led i ansættelsesforholdet.

Det bemærkes, at kandidatstipendiats skattefrie godtgørelse ikke vil være omfattet af Ligningsrådets cirkulære vedrørende ligningslovens § 7 K, men af de regler, der gælder for lønmodtagere, afhængig af om vedkommende er offentlig eller privat ansat.

Personer, der er indskrevet ved et ph.d. studium og som finansieres ved hjælp af legater, er ikke omfattet af de foreslåede bestemmelser i § 7 K, stk. 3 og 4. De gælder kun ph.d. studerende, der modtager stipendium. Legaterne er i stedet skattefrie efter bestemmelsen i § 7 K, stk. 1 om studierejselegater.

Legater til studierejser til andre end ph.d. studerende (forskerstuderende) med en varighed på mere end 28 dage er som nævnt ikke længere omfattet af 10.600 kr.s grænsen. De er efter forslaget omfattet af stk. 1 og skattefrie indenfor de af Ligningsrådet fastsatte beløbsgrænser.

Da lovforslaget som udgangspunkt har virkning fra og med indkomståret 1995, er der på grund af det fremskredne tidspunkt i 1995 fastsat en særlig overgangsbestemmelse, jf. nærmere § 2. For indkomst-

året 1995 kan der vælges mellem at anvende de hidtidige regler i ligningslovens § 7 K eller den ved lovforslaget foreslåede affattelse.

Det skal understreges, at en ph.d. studerende, der modtager stipendier fra statens uddannelsesstøtte, kun har adgang til at modtage skattefrie godtgørelsesbeløb i det omfang, det fastsættes ved nærværende lovforslag. Disse godtgørelsesbeløb foreslås afgrænset ved hjælp af Ligningsrådets beløbsgrænser, som i forvejen finder anvendelse på legater ved studierejser i udlandet. Samtidig hæves beløbsgrænserne for skattefrie studierejselegater.

Administrative konsekvenser

Forslaget skønnes at ville medføre engangsudgifter for Told★Skat på 0,3 mill. kr. i 1996.

Derudover skønnes forslaget ikke at ville have nævneværdige administrative konsekvenser.

Miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Provenumæssige konsekvenser

Forslaget om, at ph.d. studerende, der modtager stipendium, ved studieophold i udlandet kan få skattefrihed for beløb, der udbetales af uddannelsesinstitutionen til dækning af sædvanlige meromkostninger, skønnes at ville medføre en skattelettelse for op imod 3.000 studerende med korte eller lange studieophold i udlandet. For skønsmæssigt 500 andre med studierejselegater vil forslaget ligeledes kunne medføre en lettelse. Tallene er behæftet med usikkerhed.

Samlet skønnes forslaget for indkomståret 1995 at medføre et provenutab på i størrelsesordenen 13 mill. kr., heraf ca. 8 mill. kr. for kommunerne. For indkomståret 1996 skønnes provenutabet til i størrelsesordenen 12 mill. kr., heraf ca. 8 mill. kr. for kommunerne.

For finansåret 1996 skønnes provenutabet til ca. 25 mill. kr. omfattende 1995 og 1996.

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1**Stk. 1-2*

Bestemmelsen omhandler legater til studierejser i udlandet, Færøerne eller Grønland.

For rejsen mellem Danmark og studiestedet gælder den for alle legatmodtagere, også ph.d. studerende, der modtager stipendium.

Bestemmelsen gælder for både korte studierejser (indtil 28 dage) og lange studierejser (over 28 dage).

For studieophold gælder den for alle andre personer end ph.d. studerende, der modtager stipendium.

Ph.d. studerende, der ikke modtager stipendium, fra statens uddannelsesstøtte, men som finansieres ved f.eks. legater, er omfattet af stk. 1 i det omfang, der modtages legater til studieopholdet i udlandet.

Bestemmelsen finder også anvendelse på legater til studierejser til kandidatstipendiater, uanset rejsens varighed.

Legater efter stk. 1 er indkomstskattefri i det omfang, de medgår til dækning af sædvanlige rejseudgifter mellem Danmark og studiestedet og sædvanlige meromkostninger ved opholdet i udlandet. Ligningsrådet fastsætter beløbene for sædvanlige rejseudgifter og meromkostninger.

I TS-cirkulære 1994-23 har Ligningsrådet med virkning fra 1. januar 1995 fastsat beløbene for skattefri studierejselegater. Beløb for sædvanlige meromkostninger ved ophold på studiestedet er fastsat til statens takster for godtgørelsesbeløb for merudgifter til kost m.v. med tillæg af 1/3 af hoteldispositionsbeløbet. Begge beløb reduceret til 3/4.

Det foreslås, at Ligningsrådet skal fastsætte nye beløbsgrænser. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger.

Beløb for sædvanlige rejseudgifter fastsættes specifikt som hidtil. For ph.d. studerende betyder det, at legater ikke længere er ubegrænset skattefri mod dokumentation af udgifterne. Efter de foreslåede regler er der skattefrihed indenfor de beløbsgrænser, som Ligningsrådet fastsætter. De gældende skattefri beløbsgrænser, som Ligningsrådet har fastsat, er af en sådan størrelsesorden, at de synes fuldt tilstrækkelige til at dække ph.d. studerendes rejseudgifter. I praksis er der næppe tale om en stramning. Efter forslaget er legater til ph.d. studerende til rejse mellem Danmark og studiestedet således omfattet af stk. 1. Beløb fra uddannelsesinstitutionen til dækning af disse udgifter behandles som et legat efter stk. 1.

Stk. 3

Bestemmelsen svarer til dels til den hidtidige regel i § 7 K, stk. 3, men omfatter alene ph.d. studerende, der modtager stipendium til ph.d. uddannelse. Kandidatstipendiater er herefter ikke omfattet af reglen om indkomstskattefrihed under beløbsgrænsen på 10.600 kr. (1995).

Ph.d. studerende er efter forslaget fortsat indkomstskattefri af *stipendier og legater* til ophold på studiestedet, for den dels vedkommende, der ikke overstiger beløbsgrænsen på 10.600 kr. (1995). Dette svarer helt til de hidtidige regler.

Legater til ph.d. studerendes *ophold* er omfattet af stk. 3, mens *legater* til *rejse* mellem Danmark og studiestedet er omfattet af stk. 1.

Det bemærkes, at legater til andre personer end ph.d. studerende, der modtager stipendium, der er betinget af studieophold i udlandet, og hvor studieopholdet overstiger 28 dage, efter forslaget er omfattet af den variable skattefrihedsbestemmelse i stk. 1 (og ikke som hidtil skattefri under beløbsgrænsen på 10.600 kr.).

Stk. 4

Efter denne bestemmelse kan en ph.d. studerendes uddannelsesinstitution skattefrit udbetale godtgørelsesbeløb til dækning af udgifter til *ophold* under studier i udlandet. Beløbet er skattefrit i det omfang, det ikke overstiger de af Ligningsrådet fastsatte beløbsgrænser, reduceret med den skattefri del af stipendiet. Beløbet er skattefrit uden dokumentation af udgifterne.

Stk. 4 gælder kun for udbetalinger fra den uddannelsesinstitution, hvor den ph.d. studerende, der modtager stipendium, er indskrevet.

Legater fra andre behandles efter reglerne i stk. 1.

Stk. 5

Bestemmelsen svarer til det hidtidige stk. 4, 1. led.

Stk. 6

Bestemmelsen er identisk med det hidtidige stk. 6.

Stk. 7

Bestemmelsen svarer til det hidtidige stk. 9.

Stk. 8

Bestemmelsen er identisk med det hidtidige stk. 5.

Stk. 9

Bestemmelsen svarer til det hidtidige stk. 7, med de konsekvensændringer som følger af ændringerne i stk. 1-4. For ph.d. studerende, der modtager både stipendium og legater betyder det fortsat, at skattefriheden for stipendiet bortfalder i det omfang, der er modtaget legater til studieopholdet.

Stk. 10

Bestemmelsen er identisk med det hidtidige stk. 8.

Til § 2

Lovforslaget foreslås at have virkning allerede fra og med indkomståret 1995. Dog foreslås det, at bestemmelserne vedrørende ph.d. studerende, der

modtager stipendium fra statens uddannelsesstøtte, har midlertidig virkning frem til og med indkomståret 1997.

Ved udgangen af indkomståret 1997 gælder der herefter ingen skattemæssige særregler for ph.d. studerende i ligningslovens § 7 K.

De særlige skattefrihedsbestemmelser gælder for stipendier og godtgørelsesbeløb, jf. § 7 K, stk. 3 og 4, som den ph.d. studerende har erhvervet ret til i indkomstårene 1995-1997.

Det foreslås, at der for indkomståret 1995 kan vælges mellem enten at anvende det hidtidige regelsæt (fuldt ud) eller anvende bestemmelserne som foreslået i lovforslaget. Der kan ikke mixes mellem de enkelte bestemmelser. Dette skyldes, at forslaget for langt de fleste tilfælde medfører skattefrihed i et større omfang end hidtil. For nogle kan der dog ligge mindre stramminger.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 869 af 15. november 1995, af- fattes § 7 K således:

»§ 7 K. Legater, som er betinget af, at de anvendes til studierejser i udlandet, Færøerne eller Grønland, er indkomstskattefri for mod- tageren, i det omfang de medgår til dækning af sædvanlige udgifter til rejse mellem Danmark og studiestedet. Legater, bortset fra stipen- dium og legater m.v. efter stk. 3 og 4, som er betinget af, at de anvendes til studierejser i ud- landet, Færøerne eller Grønland, er indkomst- skattefri for modtageren, i det omfang de med- går til dækning af sædvanlige meromkostnin- ger ved opholdet på studiestedet.

Stk. 2. Ligningsrådet fastsætter de i stk. 1 omtalte beløb for sædvanlige udgifter til rejse og beløb for sædvanlige meromkostninger ved opholdet på studiestedet.

Stk. 3. Stipendium til Ph.D.-uddannelse ef- ter lov om statens uddannelsesstøtte, afsnit II, som en Ph.D.-studerende oppebærer under studieophold i udlandet, Færøerne eller Grøn- land er indkomstskattefri for den dels vedkom- mende, der ikke overstiger et grundbeløb på 8.500 kr. pr. måned, når studierne sker som et led i en Ph.D.-uddannelse. Indkomstskattefri- hed i samme omfang gælder for legater til Ph.D.-studerende efter 1. pkt., der er betinget af, at de anvendes til studieophold i udlandet, Færøerne eller Grønland.

Stk. 4. Beløb, bortset fra stipendium efter stk. 3, der udbetales til en Ph.D.-studerende ef- ter afsnit II i lov om statens uddannelsesstøtte, af den pågældendes uddannelsesinstitution, og som anvendes til studieophold i udlandet, er indkomstskattefri i det omfang, beløbet ikke

overstiger de efter stk. 2 fastsatte beløb for sædvanlige meromkostninger ved opholdet på studiestedet, reduceret med den indkomstskat- tefri del af stipendium efter stk. 3.

Stk. 5. Legater til dækning af dokumentere- de udgifter i forbindelse med studierejsten i ud- landet, Færøerne eller Grønland, er indkomst- skattefri, når de udgifter, der dækkes, er beta- ling af undervisning, deltagerafgifter og lign., herunder betaling for kurser i studiestedets sprog.

Stk. 6. Legater er indkomstskattefri, såfremt de er betinget af, at de anvendes til dækning af omkostninger ved videnskabelige arbejder, herunder en højere uddannelsesinstitutions udgifter til Ph.D.-studerendes studier.

Stk. 7. Legater er indkomstskattefri, når de ydes til en stipendiat under midlertidigt op- hold her i landet, såfremt stipendiaten, når denne påbegynder opholdet her i landet, både var statsborger og hjemmehørende i et udvik- lingsland. Ligningsrådet fastsætter, hvilke lan- de der efter denne bestemmelse skal anses for udviklingslande.

Stk. 8. Stipendier i øvrigt efter lov om sta- tens uddannelsesstøtte er ikke indkomstskatte- fri.

Stk. 9. Udgifter, som dækkes af et indkomst- skattefrit legat som nævnt i stk. 1, 5, 6 og 7 kan ikke fradrages eller afskrives i den skattepligtig- ge indkomst. Skattefriheden for ellers skattefri godtgørelser bortfalder, i det omfang udgifterne kan dækkes af den skattefri del af legater. Udgifter i forbindelse med studier uden for landet for Ph.D.-studerende efter afsnit II i lov om statens uddannelsesstøtte kan ikke fradra- ges, ud over hvad der følger af stk. 3 og 4. Skat- tefriheden for ellers skattefri stipendier efter lov om statens uddannelsesstøtte bortfalder, i

det omfang det skattefri beløb efter stk. 3 kan dækkes af den indkomstskattefri del af andre legater.

Stk. 10. Grundbeløbet i stk. 3 reguleres efter personskattelovens § 20.«

§ 7 K. Legater til andre personer end forskerstuderende, som er betinget af, at de anvendes til studierejser i udlandet, Færøerne eller Grønland, er indkomstskattefri for modtageren, i det omfang de medgår til dækning af sædvanlige udgifter til rejse mellem Danmark og studiestedet og sædvanlige meromkostninger ved opholdet på studiestedet. Indkomstskattefriheden for sædvanlige meromkostninger gælder dog kun for den del af opholdet, der ikke overstiger 28 dage. Hvis der er mindre end 30 dage mellem afslutningen af et ophold og begyndelsen af det næste ophold i samme land, lægges opholdene sammen.

Stk. 2. Ligningsrådet fastsætter de i stk. 1 omtalte beløb for sædvanlige udgifter til rejse og beløb for sædvanlige meromkostninger ved opholdet på studiestedet.

Stk. 3. Løn eller stipendium til forskeruddannelse efter lov om statens uddannelsesstøtte, afsnit II, som en forskerstuderende oppebærer under studier med ophold i udlandet, Færøerne eller Grønland, er indkomstskattefri for den dels vedkommende, der ikke overstiger et grundbeløb på 8.500 kr. pr. måned, når studierne sker som et led i en forskeruddannelse. Skattefrihed i samme omfang gælder endvidere for legater til forskerstuderende, der er betinget af, at de anvendes til studierejser i udlandet, på Færøerne eller i Grønland. Skattefriheden i samme omfang gælder endvidere for legater til andre, der er betinget af, at de anvendes til studierejser i udlandet, på Færøerne eller i Grønland for den del af opholdet i udlandet, der overstiger 28 dage. Hvis der er mindre end 30 dage mellem afslutningen af et ophold og begyndelsen af det næste ophold i samme land, lægges opholdene sammen.

Stk. 4. Legater til dækning af dokumenterede udgifter i forbindelse med studierejser er indkomstskattefri, når de udgifter, der dækkes, er betaling af undervisning, deltagerafgifter og lign., herunder betaling for kurser i studiestedets sprog samt legater til dækning af forskerstuderendes dokumenterede udgifter til rejse mellem Danmark og studiestedet.

Stk. 5. Stipendier i øvrigt efter lov om statens uddannelsesstøtte er ikke indkomstskattefri.

Stk. 6. Legater er indkomstskattefri, såfremt de er betinget af, at de anvendes til dækning af omkostninger ved videnskabelige arbejder, herunder en højere uddannelsesinstitutions udgifter til forskerstuderendes studier.

Stk. 7. Udgifter, som dækkes af et indkomstskattefrit legat som nævnt i stk. 1, 4 og 6 kan ikke fradrages eller afskrives i den skattepligtige indkomst. Udgifter eller standardfradrag i forbindelse med arbejde eller studier uden for landet for forskerstuderende kan ikke fradrages, ud over hvad der følger af stk. 3. Skattefriheden for ellers skattefri godtgørelser bortfalder, i det omfang udgifterne kan dækkes af den indkomstskattefri del af enten løn, stipendium efter lov om statens uddannelsesstøtte eller andre legater. Skattefriheden for ellers skattefri løn efter stk. 3 bortfalder, i det omfang det skattefri beløb efter stk. 3 kan dækkes af den indkomstskattefri del af enten statens uddannelsesstøtte eller andre legater. Skattefriheden for ellers skattefri stipendier efter lov om statens uddannelsesstøtte bortfalder, i det omfang det skattefri beløb efter stk. 3 kan dækkes af den indkomstskattefri del af andre legater.

Stk. 8. Grundbeløbet i stk. 3 reguleres efter personskattelovens § 20.

Stk. 9. Legater er skattefri, når de ydes til en stipendiat under midlertidigt ophold her i landet, såfremt stipendiaten, når denne påbegynder opholdet her i landet, både var statsborger og hjemmehørende i et udviklingsland. Ligningsrådet fastsætter, hvilke lande der efter denne bestemmelse skal anses for udviklingslande.